

УАСХН. – Х., 1962. – С. 294–343.

3. *Архів* Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН, Особова справа Анатолія Дмитровича Гуменюка, 56 арк.

4. *Лабораторія селекції і генетики соняшнику* [Електронний ресурс] / Ін-т рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН. – Режим доступу : http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=89:2013-06-16-16-26-37&catid=20:2013-06-16-16-22-30&Itemid=&lang=ua . – Заголовок з екрана.

5. *Державний архів Харківської області (ДАХО)*, ф. 6070, оп. 1, спр. 17, арк. 7.

6. *Проблемно-тематичний план наукових досліджень Українського ордена Леніна НДІ рослинництва, селекції і генетики ім. В. Я. Юр'єва на 1960 рік* / М-во сіл. госп-ва УРСР, УАСГН. – Х., 1960. – С. 190–191.

7. *ДАХО*, ф. Р-6070, оп. 1, спр. 52, арк. 390.

8. *ДАХО*, ф. Р-6070, оп. 1, спр. 104, арк. 315.

9. *Селекція і насінництво соняшника. Проблемно-тематичний план Українського НДІ рослинництва, селекції і генетики ім. В. Я. Юр'єва на 1961 рік* / М-во сіл. госп-ва УРСР, УАСГН. – Х., 1960. – С. 204 – 205.

10. *Вольф В. Г. Соняшник на Україні: монографія* / В. Г. Вольф. – К. : Держсільгоспвидав, 1962. – 192 с.

11. *Вольф В. Г. Статистическая обработка опытных данных* / В. Г. Вольф. – М. : Колос, 1966. – 255с.

УЧАСТЬ ПРОФЕСОРА С.Ф. ВЕСЕЛОВСЬКОГО У СТАНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ АГРОНОМІЇ У 1910–1917-х рр. XX ст.

Пятницька В.В.

Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН (м. Київ)

Ім'я професора Сергія Феофановича Веселовського назавжди увійде в аннали вітчизняної історії сільськогосподарської науки. Перші складні кроки становлення та організації економічної та сільськогосподарської науки, агрономії, ґрунтознавства, цукрової промисловості, сільськогосподарської статистики, планування сільського господарства, сільськогосподарської кооперації, науково-дослідної справи, тваринництва, зоотехнії, української наукової термінології й галузевої бібліографії в Україні пов'язані, насамперед з ученим С.Ф. Веселовським.

У Києві 7 березня 1917 р. було засновано Українське технічно-агрономічне товариство «Праця», що об'єднало українську науково-технічну інтелігенцію та кооперативних діячів. С.Ф. Веселовський був серед його фундаторів і керівників. Також з ним поруч працювали в цьому товаристві І. Ганицький, І. Левинський, інженери В. Величковський, В. Коробцов, І. Чопівський, агрономи В. Коваль, Ф. Левченко тощо.

Напрямами діяльності в Українському технічно-агрономічному товаристві «Праця» були вивчення та аналіз стану економіки України, розробка планів її розвитку, підготовка кадрів, працевлаштування. Товариство «Праця» відкрило вечірні загальноосвітні курси для робітників у Лук'янівському народному домі.

С.Ф. Веселовський постійно спілкувався та працював поруч з М.С. Грушевським, видатним українським громадським, державний діячем, істориком, який читав лекції з давньої та новітньої історії України та історії новітнього українського письменства на загальноосвітніх курсах українського технічно-агрономічного товариства «Праця».

В той же час з професором С.Ф. Веселовським в цьому товаристві працював професор О.В. Вілінський, вчений, громадський діяч, член Товариства Українських Поступовців і українського наукового товариства в Києві. Саме Українське технічно-агрономічне товариство «Праця» було одним із ініціаторів та організаторів створення Українського Народного Університету. Також як студент КПІ С.Ф. Веселовський брав участь у Агрономічному гуртку при даному інституті.

Знайдено відомості про те, що в роботі Агрономічного гуртка брала участь велика низка тогочасних вчених-аграріїв, педагогів та студентів. Так, саме в Агрономічному гурткові робили доповіді, читали короткі курси з окремих питань відомі на той час діячі агрономії: С.Л. Франкфурт, В.В. Вінер, В.Е. Брунст тощо. Для покращення самостійної роботи студентів було спеціально організовано бібліотеку.

Саме в Агрономічному гуртку обговорювалися нагальні проблеми, які поставали перед громадською агрономією того часу. Агрономічний гурток при Київському політехнічному інституті виконував роль товариства при єдиному вищому навчальному закладі на початку XX ст. на Україні, що готував спеціалістів для сільського господарства. У цьому була його специфіка і своєрідність. Із наведених відомостей Ф.С. Степаненка, В.В. Колкунова та С.Ф. Веселовського, на жаль, не відомо про співпрацю гуртка з іншими існуючими на той час широко відомими товариствами, які у своїй діяльності розглядали аграрні проблеми. Проте те, що завдання Агрономічного гуртка та сільськогосподарських товариств перекликалися, залишається незаперечним фактом.

Якісний та кількісний розвиток Агрономічного гуртка виявився у значній потребі диференціації роботи в спеціальних секціях, вже наприкінці першого 10-річчя існування гуртка їх було три: а) хліборобська; б) зоотехнічна; в) громадської агрономії.

Агрономічний гурток був багато в чому своєрідним піонером у об'єднанні творчих сил для потреб вітчизняної аграрної науки, оскільки, як було вказано вище, на початку XX ст. не існувало навіть жодного спеціального агрономічного товариства.